

Seat No.

**M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023**

**Marathi (Compulsory) Paper-X**

**MARC26: Samiksha Siddhant Aani Upyojan**

**Day and Date: Saturday, 13/05/2023**

**Total Marks: 60**

**Time: 10.30 AM To 12.30 PM**

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

**Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.**

१५

- 1 'समीक्षा म्हणजे निर्णय' असे मत कोणाचे आहे ?  
अ) मॅथ्यू अरनॉल्ड      ब) जॉन ड्युई      क) विंचेस्टर      ड) फ्रॉइड
- 2 कोणाच्या नोकरीसाठी दाजी रान विकणार होता ?  
अ. शंकर    ब. सदा    क. राजबा    ड. दादा
- 3 दाजीचे रान शेवटी कोणी खरेदी केले ?  
अ. आण्णा    ब. गणूदा    क. बन्याबापू    ड. बाळासाहेब
- 4 मराठी ग्रामीण साहित्याला वेगळी दिशा देणारे प्रसिद्ध लेखक प्रा. कृष्णात खोत कुठले रहिवासी आहेत ?  
अ. सोलापूर    ब. कोल्हापूर    क. सातारा    ड. सांगली
- 5 'साहित्य ही समाजाची अभिव्यक्ती आहे' हे विधान कोणत्या विचारवंतांचे आहे ?  
अ. जॉन ड्युई    ब. सिगमंड फ्राईड    क. मॅथ्यू अरनॉल्ड    ड. लुई डी बोनाल्ड
- 6 कोणत्या नाटकात इडिपस कॉम्प्लेक्सची छटा आढळते ?  
अ. वाडा चिरेबंदी    ब. हयवदन    क. महानिर्वाण    ड. शांतता! कोर्ट चालू आहे .
- 7 'आदिबंधात्मक समीक्षा' ही समीक्षापध्दती कोणत्या नावानेही ओळखली जाते ?  
अ. समाजशास्त्रीय    ब. वंशचिन्हात्मक    क. ऐतिहासिक    ड. भौगोलिक
- 8 सामूहिक निश्चेतनातील द्रव्यांना काय म्हणतात ?  
अ. लोकबंध    ब. आवर्तकबंध    क. आदिबंध    ड. कल्पनाबंध
- 9 पिता - पुत्रीमध्ये असणाऱ्या सूक्ष्म व नाजूक आकर्षणाचे हृद्य चित्रण कोणत्या कादंबरीतून आढळते ?  
अ. ययाती    ब. काश्मिरी गुलाब    क) रणांगण    ड) सावित्री

- 10 "आतून ढग फुटल्यासारखा , संततधार घाम निथळला , मात्र दुसरेच हात अदृश्य , कसत होते आपला जमीनजुमला ."
- या ओळी कोणत्या कवितेतील आहेत ?
- अ. ' हे माझे आई .... ब. अनन्वित छळाचा आरंभ क. मरणाचे शाश्वत तोरण ड. काबाडाला अंत नव्हता
- 11 सरस्वतीच्या लग्नात किती हजार रुपये हुंडा दिला होता ?
- अ. २५ हजार                      ब. ३५ हजार                      क. ४५ हजार                      ड. ५५ हजार
- 12 रीटाचा सर्वात जास्त जीव कोणत्या बहिणीवर होता ?
- अ. डॉली                      ब. शेरी                      क. संगीता                      ड. सरस्वती
- 13 संजीवनी हॉस्पिटलमधील परिचारिकेचे नाव काय होते ?
- अ. कावेरी अम्मा                      ब. मरिअम्मा                      क. वहिदा बेन                      ड. ममता दिदी
- 14 शांता गोखले यांनी कोणत्या विद्यापीठातून पदवी प्राप्त केली ?
- अ. ऑक्सफोर्ड                      ब. केंब्रिज                      क. ब्रिस्टोल                      ड. येल
- 15 शांता गोखले यांचे महत्वपूर्ण नाटक कोणते ?
- अ. स्ट्रीट प्ले                      ब. शोभायात्रा                      क. परफेक्ट मिसिंग                      ड. अमर फोटो अल्बम

**Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).**

१५

- 1 तेनचा त्रिमिती सिद्धान्त .
- 2 समाजशास्त्रीय समीक्षा पध्दतीच्या मर्यादा .
- 3 कार्ल गुस्ताव युंग यांचे आदिबंधाविषयी विवेचन .
- 4 ' रीटा वेलिणकर ' मधील साळवी .

**Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .**

१५

- 1 ' धूळमाती ' कादंबरीचे समाजशास्त्रीय मूल्यमापन करा .
- 2 आदिबंधात्मक समीक्षेविषयी डॉ. तारा भवाळकर यांचे मत व्यक्त करा .
- 3 रीटाच्या मम्मी- डॅडीचे भावविश्व मांडा .
- 4 ' रीटा वेलिणकर ' या कादंबरीतील मानवी नातेसंबंधाचा शोध विशद करा .

**Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .**

१५

- 1 समाजशास्त्रीय समीक्षा पध्दतीचे स्वरूप स्पष्ट करा .
- 2 आदिबंध म्हणजे काय ? ते सांगून आदिबंधात्मक समीक्षेविषयी विविध मते सांगा ?

\*\*\*\*\*

## Model Answer Paper

**M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023**

**Marathi (Compulsory) Paper-X**

**MARC26: Samiksha Siddhant Aani Upyojan**

**Day and Date: Saturday, 13/05/2023**

**Total Marks: 60**

**Time: 10.30 AM To 12.30 PM**

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 'समीक्षा म्हणजे निर्णय' असे मत कोणाचे आहे ?

अ) मॅथ्यू अरनॉल्ड

ब) जॉन ड्युई

क) विचेस्टर

ड) फ्रॉइड

Option 2

2 कोणाच्या नोकरीसाठी दाजी रान विकणार होता ?

अ. शंकर

ब. सदा

क. राजबा

ड. दादा

- Option 1
- 3 दाजीचे रान शेवटी कोणी खरेदी केले ?  
अ. आण्णा ब. गणूदा क. बन्याबापू ड. बाळासाहेब
- Option 3
- 4 मराठी ग्रामीण साहित्याला वेगळी दिशा देणारे प्रसिद्ध लेखक प्रा. कृष्णात खोत कुठले रहिवासी आहेत ?  
अ. सोलापूर ब. कोल्हापूर क. सातारा ड. सांगली
- Option 2
- 5 'साहित्य ही समाजाची अभिव्यक्ती आहे' हे विधान कोणत्या विचारवंतांचे आहे ?  
अ. जॉन ज्युई ब. सिगमंड फ्राईड क. मॅथ्यू अरनॉल्ड ड. लुई डी बोनाल्ड
- Option 4
- 6 कोणत्या नाटकात इडिपस कॉम्प्लेक्सची छटा आढळते ?  
अ. वाडा चिरेबंदी ब. हयवदन क. महानिर्वाण ड. शांतता! कोर्ट चालू आहे .
- Option 3
- 7 'आदिबंधात्मक समीक्षा' ही समीक्षापध्दती कोणत्या नावानेही ओळखली जाते ?  
अ. समाजशास्त्रीय ब. वंशचिन्हात्मक क. ऐतिहासिक ड. भौगोलिक
- Option 2
- 8 सामूहिक निश्चेतनातील द्रव्यांना काय म्हणतात ?  
अ. लोकबंध ब. आवर्तकबंध क. आदिबंध ड. कल्पनाबंध
- Option 3
- 9 पिता - पुत्रीमध्ये असणाऱ्या सूक्ष्म व नाजूक आकर्षणाचे हृद्य चित्रण कोणत्या कादंबरीतून आढळते ?  
अ. ययाती ब. काश्मिरी गुलाब क) रणांगण ड) सावित्री
- Option 4
- 10 "आतून ढग फुटल्यासारखा, संततधार घाम निथळला, मात्र दुसरेच हात अदृश्य, कसत होते आपला जमीनजुमला."  
या ओळी कोणत्या कवितेतील आहेत ?  
अ. ' हे माझे आई .... ब. अनन्वित छळाचा आरंभ क. मरणाचे शाश्वत तोरण ड. काबाडाला अंत नव्हता
- Option 4
- 11 सरस्वतीच्या लग्नात किती हजार रुपये हुंडा दिला होता ?  
अ. २५ हजार ब. ३५ हजार क. ४५ हजार ड. ५५ हजार
- Option 1
- 12 रीटाचा सर्वात जास्त जीव कोणत्या बहिणीवर होता ?  
अ. डॉली ब. शेरी क संगीता ड. सरस्वती
- Option 3
- 13 संजीवनी हॉस्पिटलमधील परिचारिकेचे नाव काय होते ?  
अ. कावेरी अम्मा ब. मरिअम्मा क. वहिदा बेन ड. ममता दिदी
- Option 2
- 14 शांता गोखले यांनी कोणत्या विद्यापीठातून पदवी प्राप्त केली ?  
अ. ऑक्सफोर्ड ब. केंब्रिज क. ब्रिस्टोल ड. येल
- Option 3
- 15 शांता गोखले यांचे महत्वपूर्ण नाटक कोणते ?  
अ. स्ट्रीट प्ले ब. शोभायात्रा क. परफेक्ट मिसिंग ड. अमर फोटो अल्बम

Option 1  
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 तेनचा त्रिमिती सिद्धान्त .

Ans:

2 समाजशास्त्रीय समीक्षा पध्दतीच्या मर्यादा .

Ans:

3 कार्ल गुस्ताव युंग यांचे आदिबंधाविषयी विवेचन .

Ans:

4 'रीटा वेलिणकर' मधील साळवी .

Ans:

**Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .**

१५

1 'धूळमाती' कादंबरीचे समाजशास्त्रीय मूल्यमापन करा .

Ans:

2 आदिबंधात्मक समीक्षेविषयी डॉ. तारा भवाळकर यांचे मत व्यक्त करा .

Ans:

3 रीटाच्या मम्मी- डॅडीचे भावविश्व मांडा .

Ans:

4 'रीटा वेलिणकर' या कादंबरीतील मानवी नातेसंबंधाचा शोध विशद करा .

Ans:

**Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .**

१५

1 समाजशास्त्रीय समीक्षा पध्दतीचे स्वरूप स्पष्ट करा .

Ans:

2 आदिबंध म्हणजे काय ? ते सांगून आदिबंधात्मक समीक्षेविषयी विविध मते सांगा ?

Ans:

\*\*\*\*\*